

IX. Satamahallinto

Satamalautakunnan v:ltä 1937 antama toimintakertomus oli seuraavan sisältöinen:

Satamalautakunta. *Kokoonpano.* Satamalautakuntaan kuuluivat v. 1937 kauppaneuvos I. Lindfors, puheenjohtajana, vuorineuvos K. A. Paloheimo, varapuheenjohtajana, sekä jäseninä vahtimestari U. Ilmanen, filosofiantohtori P. R. Korpisaari, viilaaaja K. Laakso, viimeksi mainittu elokuun 26 p:ään ja sen jälkeen työntekijä A. Numminen, lakitieteenkandidaatti G. Norrmén ja filosofiantohtori H. Ramsay. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli teknillinen johtaja E. Moring. Lautakunnan sihteerinä toimi filosofiankandidaatti A. Kivilinna.

Kokoukset y.m. Lautakunta kokoontui kertomusvuonna 20 kertaa. Pöytäkirjain pykäläluku oli 559 ja lähetettyjen kirjeiden luku 413, pöytäkirjanotteita annettiin 738.

Satamahallintotoimiston ja sen osastojen päälliköt. Satamahallintotoimistoa johti satamalaitoksen johtaja, filosofianmaisteri K. W. Hoppu. Satamaliikenneosaston päällikkönä toimi satamakapteeni J. A. Lehtonen ja satamakannantaosaston päällikkönä satamakamreeri I. Liljeros.

Satamahallintotoimiston viranhaltijat. Satamahallintotoimiston v. t. vahtimestariksi määrättiin lokakuun 26 p:nä ylioppilas P. Väistö marraskuun 19 p:stä vahtimestari R. Kumeniuksen jouduttua asevelvollisuuspalvelukseen.

Satamaliikenneosaston virat ja viranhaltijat. Kaupunginvaltuuston kesäkuun 16 p:nä 1937 tekemän päätöksen mukaan perustettiin satamalautakunnan esityksestä satamaliikenneosastolle v:n 1938 alusta seuraavat uudet virat: 10 palkkaluokkaan ja IV kielitaitoluokkaan kuuluva aluksenpäällikönvirka, kaksi 8 palkkaluokkaan ja V kielitaitoluokkaan kuuluvaa ensimmäisen konemestarin virkaa, 6 palkkaluokkaan ja V kielitaitoluokkaan kuuluva toisen konemestarin virka ja 6 palkkaluokkaan ja V kielitaitoluokkaan kuuluva kolmannen konemestarin virka sekä heinäkuun 1 p:stä 1937 3 palkkaluokkaan ja V kielitaitoluokkaan kuuluva toimistoapulaisenvirka. Samalla lakkautettiin tammikuun 1 p:stä 1938 jäänmurtaja Otson 3 palkkaluokkaan kuuluva tunkkimiehenvirka.

Kesäkuun 29 p:nä määrättiin ylioppilas K. Hallavuo v. t. toimistoapulaiseksi heinäkuun 16 p:stä 1,500 markan kuukausipalkkiosta. Syyskuun 3 p:nä irtisanottiin alikonemestari V. K. Tuuminen tammikuun 1 p:stä 1938 jäänmurtaja Otson tunkkimiehen virasta ja nimitettiin samasta päivästä kolmanneksi konemestariksi määräyksellä toimia jäänmurtaja Otsolla. Joulukuun 21 p:nä nimitettiin merikapteeni O. J. Saarinen aluksenpäällikön virkaan määräyksellä toimia satamahinaaja Herculeksen päällikkönä, ylikonemestari A. W. Gustafsson nimitettiin ensimmäisen konemestarin virkaan määräyksellä toimia satamahinaaja Herculeksella; alikonemestari K. J. Skarp nimitettiin toisen konemestarin virkaan määräyksellä toimia satamahinaaja Herculeksella ja ylikonemestari A. J. Stenström nimitettiin ensimmäisen konemestarin virkaan määräyksellä toimia jäänmurtaja Otsolla, kaikki tammikuun 1 p:stä 1938 alkaen. Joulukuun 7 p:nä mää-

rättiin merikapteeni P. Tuomela tammikuun 1 p:stä 1938 talvikauden loppuun murtaja Otson perämieheksi 2,700 markan kuukausipalkkiosta ja alikonemestari A. Sario samaksi ajaksi toiseksi konemestariksi 2,000 markan kuukausipalkkiosta.

Satamakannantaosaston viranhaltijat. Tammikuun 28 p:nä kaupunginhallitus oikeutti satamalautakunnan esityksestä satamakamreeri I. Liljerosin, hänen täytettyään 68 vuotta, jäämään virkaansa huhtikuun 22 p:ään 1938.

Helmikuun 9 p:nä peruutettiin vahtimestari R. Huiman määräys toimia satamakannantaosaston vahtimestarina ja määrättiin ylimääräinen vaakavahtimestari R. Ingman mainitun osaston vahtimestariksi helmikuun 1 p:stä 700 markan kuukausipalkkiosta. Helmikuun 18 p:nä kaupunginhallitus hyväksyi satamalautakunnan esityksestä satamakannantaosaston vahtimestarin palkan 1,200 markaksi kuukaudessa.

Toukokuun 26 p:nä määrättiin ylioppilaskokelas O. Hiltunen ja ylimääräinen vahtimestari R. Ingman ylimääräisiksi konttorikirjureiksi kesäkuun 1 p:stä elokuun 31 p:ään 1,500 markan kuukausipalkkiosta, kesäkuun 2 p:nä P. O. Roos satamakannantaosaston vahtimestariksi kesäkuun 1 p:stä elokuun 31 p:ään ja seuraavat henkilöt Katajanokan uuden tullimakasiinin alla mainittuihin virkoihin: kesäkuun 2 p:nä lämmittäjä O. M. Tuuminen lämpöjohtojen koneenkäyttäjäksi kesäkuun 16 p:stä 1,700 markan kuukausipalkkiosta, kesäkuun 29 p:nä sähköyöntekijä K. Laakso jäädytyslaitoksen koneenkäyttäjäksi heinäkuun 16 p:stä ollen kyseisen toimen kuukausipalkka oleva kaupunginhallituksen kesäkuun 18 p:nä tekemän päätöksen mukaan 2,500 markkaa, hissikoneenkäyttäjä E. Tossavainen hissilaitoksen koneenkäyttäjäksi elokuun 23 p:stä 1,500 markan kuukausipalkkiosta ja V. S. Virtanen samasta päivästä hissilaitoksen koneenkäyttäjän apulaiseksi 1,350 markan kuukausipalkkiosta sekä elokuun 3 p:nä lämmittäjä K. Tuuminen lämmittäjäksi elokuun 16 p:stä 1,700 markan kuukausipalkkiosta. Lokakuun 26 p:nä nimitettiin konttorikirjuri K. K. Tolvanen satamakannantaosaston toimentajan virkaan marraskuun 1 p:stä ja määrättiin ylimääräinen vaakamestari V. K. Mielonen saman osaston v. t. konttorikirjuriksi sekä moottoriveneenkuljettaja A. A. Tuominen Katajanokan uuden tullimakasiinin lämmittäjäksi marraskuun 1 p:stä 1,700 markan kuukausipalkkiosta ja marraskuun 16 p:nä G. A. Stigell saman laitoksen hissikoneenkäyttäjän apulaiseksi marraskuun 17 p:stä 1,350 markan kuukausipalkkiosta.

Joulukuun 21 p:nä oikeutettiin vaakamestari K. K. Kyrklund, hänen täytettyään 67 vuotta, jäämään virkaansa toukokuun 1 p:ään 1938.

Kaupunginhallituksen tammikuun 5 p:nä 1937 tekemän päätöksen mukaan myönnettiin vaakavahtimestari J. Nygrenille 1,203 markan eläke kuukaudessa tammikuun 1 p:stä 1937.

Palkankorotuksia. Kaupunginvaltuuston joulukuun 2 p:nä 1936 tekemän päätöksen mukaan siirrettiin tammikuun 1 p:stä 1937 satamaliikenneosaston ilmoitusosaston esimiehen virka 8 palkkaluokkaan, avustavan esimiehen virka 5 palkkaluokkaan, tarkastuskonstaapelin virat 5 palkkaluokkaan, satamakonstaapelin virat 4 palkkaluokkaan ja vedenantomiesten virat 3 palkkaluokkaan sekä huhtikuun 28 p:nä 1937 tehdyn päätöksen mukaan satamahinaaja Herculeksen miehistön palkat toukokuun 8 p:stä 1937 seuraaviksi: pursimiehen palkka 1,600 markaksi, kansimiehien 1,425 markaksi ja lämmittäjien 1,400 markaksi kuukaudessa.

Virkavapaudet. Seuraavat viranhaltijat nauttivat sairauden takia virkavapautta täysin palkkaeduin: satamahallintotoimiston aktuaari A. Kivilinna joulukuun 28 p:stä 1937 tammikuun 10 p:ään 1938, satamakons-
taapeli H. A. Malmberg syyskuun 17 p:stä lokakuun 16 p:ään, satama-
konstaapeli J. Sjöblom joulukuun 17 p:stä 1937 tammikuun 17 p:ään
1938, sivuosaston esimies H. Wallén maaliskuun 15 p:stä huhtikuun 26
p:ään, sivuosaston esimies I. Lagerström toukokuun 24 p:stä kesäkuun
5 p:ään ja konttorikirjuri E. Voss-Lagerlund marraskuun 8 p:stä 1937
helmikuun 8 p:ään 1938, viimeksi mainittu täysin palkkaeduin kahden
ensimmäisen kuukauden aikana. Reserviharjoitusten takia laskuttaja E.
Candolin oli virkavapaa elokuun 10 ja 30 p:n välisen ajan.

Lausuntoja. Kaupungin ja valtion viranomaisille sekä Suomen satama-
liitolle annettiin kertomusvuoden aikana kaikkiaan 66 lausuntoa, joista
36 kaupunginhallitukselle, 24 kiinteistölautakunnalle, 1 yleisten töiden
lautakunnalle, 1 maistraatille, 1 ulkoasiainministeriölle, 1 merenkulkuhalli-
tukselle ja 2 Suomen satamaliitolle.

Kaupunginhallitukselle annettiin seuraavat lausunnot:

Helmikuun 9 p:nä: Helsingin tullivirkamiesyhdistyksen anomuksesta
tullaushuoneiden järjestämisestä pakkahuoneisiin; Maakauppiaitten oy:n
ja Kauppiaitten Keskuskunnan tontinvuokrausanomuksesta; rannikkoty-
kistörykmentti I:n Santahaminan ja Suomenlinnan vesiyhteyksiä koske-
vasta kirjelmästä. Maaliskuun 9 p:nä: Helsingin ympäristön kunnallisen
jaoituksen muuttamishdotuksesta; Suomen ilmapuolustusliiton anomuk-
sesta saada maksutta säilyttää liito- ja purjelentokoneitaan Kellosaaren
hallissa. Huhtikuun 13 p:nä: nimityksen erilaisuuksista johtosäännöissä
ja talousarviossa; siviili-ilmailun valvojan ehdotuksesta Kellosaaren lento-
sataman laajentamiseksi. Huhtikuun 21 p:nä: Helsingin makasiini oy:n
laiturihuoltotaksan korottamista koskevasta ehdotuksesta; satama-alu-
eella olevan katualueen erilleenaitaamisluvan myöntämisoikeudesta. Tou-
kokuun 4 p:nä: Polttoaine osuuskunnan vuokra-ajan pidentämistä koske-
vasta anomuksesta ja autovaa'an asettamisesta katualueelle. Länsisata-
massa; Helsingin kaupungin virkamiesten yhdistyksen ja Helsingin kau-
pungin toimen- ja viranhaltijain yhdistyksen esityksistä muutoksiksi
virkasääntöön; Finlands motorbåtsklubb nimisen yhdistyksen anomuksesta
saada järjestää moottoriveneiden kansainväliset nopeuskilpailut Kaivo-
puistossa. Toukokuun 26 p:nä: juustonviennin keskittämistä Helsinkiin
koskevasta Helsingistä itään sijaitsevien juustonviejien anomuksesta;
Ruotsin alamaisen kapteeni A. Schumbergin anomuksesta koululaivojen
vapauttamiseksi vastavuoroisuutta noudattaen merenkulkumaksuista;
Helsingin Osakepankin Sörnäs ab. nimistä yhtiötä koskevan jutun yhtey-
dessä tekemistä esityksistä ja ilmoituksista. Kesäkuun 29 p:nä: Finlands
motorbåtsklubb nimisen yhdistyksen anomuksesta käytössään olevan
venelaiturin jatkamiseksi; Helsingin laivatelakka oy:n vuokra-ajan pi-
dentämistä koskevasta anomuksesta. Elokuun 26 p:nä: yleisten töiden
lautakunnan ehdotuksesta Tervasaaren penkereen rakentamiseksi; Hertto-
niemen väylän syvyydestä ja sen syventämismahdollisuuksista. Syyskuun
3 p:nä: Kulosaaren sillan rakentamista tutkimaan asetetun komitean mie-
tinnöstä. Syyskuun 14 p:nä: Suomenlinnan paikalliskomendantin Suome-
linnan laivojen odotushuoneen mukavuuslaitosta koskevasta kirjelmästä.
Lokakuun 4 p:nä: tehdastontin vuokraamisesta Ford Motor Company of
Finland oy:lle. Lokakuun 26 p:nä: vakaustoimiston vaakojen säilytystä

koskevasta kirjelmästä; Polyteknikkojen ilmailukerhon liito- ja purjelentokoneiden maksuttomasta säilytyksestä Kellosaaren lentohallissa; Helsingin ilmapuolustusyhdistyksen liito- ja purjelentokoneiden maksuttomasta säilytyksestä Kellosaaren lentohallissa. Marraskuun 16 p:nä: Finlands motorbåts klubb nimisen yhdistyksen venelaiturin jatkamista koskevasta anomuksesta; eräiden vihannes- ja hedelmäviljelijäin anomuksesta jälleenmyynnin estämiseksi ja myyntiajan pidentämiseksi Kauppatorin altaassa; Helsingin varuskunnan komendanttiviraston itsenäisyyspäivän ilotulitusta koskevasta kirjelmästä; Eteläsataman hallissa toimivien vihanneskauppiaiden esityksestä Kauppatorin altaassa tapahtuvan veneistä myynnin ajan lyhentämiseksi. Joulukuun 21 p:nä: Sörnäisten korttelin n:o 272 järjestelystä; Sörnäisiin rakennettavan tullivartijain päivystyshuoneen paikasta ja piirustuksista; Kellosaaren lentohallin vuokraamisesta merivartiolaitokselle. Joulukuun 28 p:nä: alueen vuokraamisesta Saseka oy:lle; Finlands motorbåts klubb nimisen yhdistyksen anomuksesta saada järjestää kansainväliset nopeuskilpailut Kaivopuiston edustalla syksyllä 1938; Hälvikin tielautakunnan Herttoniemen väylän yli johtavaa tilapäistä siltaa koskevasta anomuksesta; sekä vesijohtolaitoksen esityksestä uuden vesijohdon rakentamiseksi Suomenlinnaan.

Kiiinteistölautakunnalle annettiin seuraavat lausunnot:

Tammikuun 19 p:nä: Soinne & K:ni nimisen yhtiön anomuksesta saada vuokrata varastoalue Länsisatamassa; Suomen mineraaliöljy oy:n anomuksesta saada vuokrata edelleen Sirpalesaareissa oleva bensiniiasema. Helmikuun 9 p:nä: Ford Motor Company of Finland oy:n vuokra-ajan pidentämistä koskevasta anomuksesta. Maaliskuun 9 p:nä: Painoväri oy:n anomuksesta saada vuokrata tontti Itämerenkadun varrelta; tukkuliike Svend Örumin anomuksesta saada vuokrata tontti Lauttasaarenkadun varrelta; Termo oy:n vuokra-ajan pidentämistä ja vuokran alentamista koskevasta anomuksesta. Huhtikuun 13 p:nä: Munkkisaarella palovahingoittuneen kivisen tehdasrakennuksen ja läheisten puurakennusten korjaamisesta tai poistamisesta; Voinvienti-osuusliike Valion anomuksesta saada ostaa tontti Ruoholahdesta. Toukokuun 4 p:nä: Tieaine oy:n anomuksesta saada vuokrata alue Herne- ja Munkkisaaren väliltä; Wicander & Larsson oy:n anomuksesta saada vuokrata alue Lauttasaarenkadun varrelta; matkailumuistoesineiden myyntipaikoista ja niiden luovutusehdoista. Toukokuun 26 p:nä: Wetek oy:n vuokra-anomuksesta; Ikopal oy:n vuokraoikeuden pidentämistä koskevasta anomuksesta; International Agency oy:n vuokra-anomuksesta; Helsingin uusi kirjapaino oy:n vuokra-anomuksesta. Kesäkuun 16 p:nä: Voinvienti-osuusliike Valion tontinvuokrausanomuksesta. Elokuun 3 p:nä: Bensiinin kuluttajat oy:n jakelumittareista Länsisatamassa. Syyskuun 14 p:nä: K. H. Renlund oy:n vuokra-anomuksesta. Lokakuun 26 p:nä: Trustivapaa bensiini oy:n vuokranalennusanomuksesta. Marraskuun 16 p:nä: Suomalainen nafta oy:n anomuksesta saada vuokrata lisäalue Herttoniemestä. Joulukuun 7 p:nä: J. Merivaaran anomuksesta saada ostaa tai vuokrata tehdastontti; Suomen väri- ja vernisatehdas oy:n vuokra-anomuksesta; Suomen kaapelitehdas oy:n vuokra-anomuksesta; ja Vesijohtoliike Huber oy:n vuokra-anomuksesta.

Yleisten töiden lautakunnille annettiin lausunto kesäkuun 29 p:nä Tervasaaren penkereen rakennussuunnitelmista.

Maistraatille annettiin lausunto elokuun 3 p:nä parmaajain parmaustaksan korottamisanomuksesta.

Ulkoasiainministeriölle annettiin lausunto maaliskuun 9 p:nä erään ulkomaisen toiminimen rusinavarkauksia Suomen satamissa koskevan valituksen johdosta.

Merenkulkuhallituksen sotilasasiainosastolle annettiin lausunto huhtikuun 14 p:nä osaston esityksestä ankkuroinnin kieltämiseksi eräillä kaupungin vesialueilla.

Suomen satamaliitolle annettiin lausunto lokakuun 26 p:nä mahdollisista puutteellisuuksista merenmittauksessa ja viitoituksessa sekä joulukuun 7 p:nä ehdotuksesta uudeksi liikennemaksutariffiksi.

Hyväksytyjä piirustuksia. Helmikuun 9 p:nä hyväksyttiin Rake oy:n Länsisatamassa olevan varastorakennuksen jatkon piirustukset, toukokuun 26 p:nä Paraisten kalkkivuori oy:n Sörnäisten rantatien varrelle rakennettavan sementtisilon ja purkauslaitteen piirustukset, kesäkuun 16 p:nä Rautakonttori oy:n Katajanokalle rakennettavan varastorakennuksen piirustukset ja G. H. H. oy:n Länsisatamassa olevan varaston muutospiirustukset, kesäkuun 29 p:nä Polttoaine osuuskunnan Länsisataman kortteliin n:o 258 rakennettavan toimisto- ja varastorakennuksen piirustukset, elokuun 3 p:nä Wicander & Larsson oy:n Katajanokan varastoalueelle n:o 15 ja F. H. Lindroosin Katajanokan varastoalueelle n:o 12 rakennettavien varastorakennusten piirustukset, syyskuun 14 p:nä Helsingin uusi kirjapaino oy:n Länsisataman kortteliin n:o 261 rakennettavan varastorakennuksen piirustukset ja lokakuun 26 p:nä Stevedoring oy:n kortteliin n:o 270 rakennettavan varasto- ja päivystysrakennuksen piirustukset.

Maa- ja vesialuevuokraukset. Tammikuun 19 p:nä vuokrattiin Sörnäisten varastopaikka n:o 9 Suomalainen Shell oy:lle edelleen 6 kuukaudeksi 3 markan vuorokausivuokrasta m²:ltä ja kesäkuun 16 p:nä uudistettiin sopimus jälleen 6 kuukaudeksi entisin ehdoin. Helmikuun 9 p:nä vuokrattiin Paraisten kalkkivuori oy:lle vesialue Sörnäisten rantatien varrelta yhtiön purkauslaiturin vierestä sementtisiloa ja purkauslaitetta varten 6 kuukauden irtisanomisajoin 4 markan vuosivuokrasta m²:ltä. Huhtikuun 21 p:nä vuokrattiin Rautakonttori oy:lle kaksi Katajanokan aluetta 6 kuukauden irtisanomisajoin 20 markan vuosivuokrasta m²:ltä. Toukokuun 4 p:nä uudistettiin sopimus A. Eklöf ab:n vuokraamasta vesialueesta Vanhankaupungin selällä purjehduskaudeksi 1937 entisin ehdoin. Toukokuun 26 p:nä vuokrattiin Wicander & Larsson oy:lle osa Katajanokan varastoaluetta n:o 15 6 kuukauden irtisanomisajoin 20 markan vuosivuokrasta m²:ltä ja uusittiin Hiili ja koksi oy:n vuokraoikeus Majakkakadun viereiseen kaistaleeseen entisin ehdoin. Kesäkuun 16 p:nä uusittiin G. H. H. oy:n kanssa tehty sopimus ajosillan paikasta Länsisatamassa 6 kuukauden irtisanomisajoin 20 markan vuosivuokrasta m²:ltä. Elokuun 3 p:nä vuokrattiin liikemies F. H. Lindroosille Katajanokan varastoalue n:o 12 6 kuukauden irtisanomisajoin 20 markan vuosivuokrasta m²:ltä. Elokuun 26 p:nä uudelleen järjestettiin väliaikaisesti rakennustöiden takia Suomen höyrylaiva oy:n Katajanokalla olevat hiilivarastoalueet. Lokakuun 26 p:nä vuokrattiin Helsingin makasiini oy:lle toimistohuone laiturihuoltoa varten 2 vuodeksi kerrallaan 3 kuukauden irtisanomisajoin 180 markan vuosivuokrasta m²:ltä. Marraskuun 16 p:nä siirrettiin Finlands speditions central ab. nimisen toiminimen konttorikojun paikan vuokrasopimus Helsingin huolinta oy:lle ja irtisanottiin Helsingin makasiini oy:n kanssa tehty postitullikamarin huoneistoa koskeva sopimus.

Taksojen muutoksia. Toukokuun 26 p:nä hyväksyttiin muutoksia nosturitaksaan, lokakuun 26 p:nä tavarán säilytystaksaan kaupungin tavara-vajoissa ja marraskuun 16 p:nä tavarán tilapäistä säilyttämistä satama-alueella koskevaan taksaan.

Pakkahuoneen ulkopuolella punnitsevien vaakamestarien taksan ylityöaikaa koskeva kohta muutettiin joulukuun 7 p:nä siten, että ylityöksi laskettiin aika klo 17—8 muina arkipäivinä, paitsi lauantaisin klo 14—8.

Laituripituus ja satamalaitteet. Laituripituus oli kertomusvuoden lopussa 5,226 m, edellisen vuoden lopussa 5,013 m. Varastorakennusten lattia-ala oli joulukuun 31 p:nä 1937 118,041 m², edellisen vuoden lopussa 108,830 m². Syyskuun 27 p:nä valmistui Katajanokalla uusi tullikamari, jonka lattiapinta-ala oli 8,861 m²; tullikamarin uudenaikaisiin teknillisiin laitteisiin kuului m.m. kaksi jäähdytysosastoa. Nostokurkia oli kertomusvuoden lopussa 35 kappaletta, joulukuun 31 p:nä 1936 33 kappaletta. Rautatieraidetta oli joulukuun 31 p:nä 1937 57,458 m, edellisen vuoden lopussa 46,644 m, vaihteita oli 192 eli 2 enemmän kuin edellisen vuoden lopussa. Venepaikkoja oli vuoden lopussa 2,064.

Sataman aukiolo. Helsingin satamassa liikenne jatkui läpi vuoden valtion jäänmurtajien ja kaupungin omistamien alusten Otson ja Herculeksen avustaessa talviliikenteen aikana. Sörnäisten satama suljettiin tammikuun 30 p:nä ja avattiin liikenteelle huhtikuun 12 p:nä.

Sataman mainostaminen. Helsingin satamaa mainostivat ilmoituksin seuraavat päivä- ja aikakausjulkaisut: Kauppalehti, Kansan Lehti, Tampereen Sanomat, Liikemaa-ilma, Laivastolehti, Revue Commerciale de Finlande, Norges Rederforbund, Hansa, Scandinavian Shipping Gazette, Excelsior, Kraks Vejviser ja Lloyd's List. Vuoden lopussa valmistui Helsingin satamaa selostava 78 sivun laajuinen englanninkielinen käsikirja Port of Helsinki, jota jaettiin liikennöitsijöille kotimaassa ja ulkomailla, viranomaisille, lähetystöille ja konsulaateille. Satamalaitoksen johtaja selosti Helsingin satamaa kirjoituksin Hansa lehdessä sekä eräissä muissa ulkomaisissa ja kotimaisissa julkaisuissa. Edellisten lisäksi monet kotimaiset päivä- ja aikakauslehdet julkaisivat Helsingin satamaa koskettelevia kirjoituksia ja pääkaupungin sekä osaksi myös maaseutulehdille toimitettiin säännöllisesti sataman liikennettä ja tuloja koskevia uutisia.

Opintomatka. Huhtikuun 18—19 p:nä satamalaitoksen johtaja ja satamakamreeri kävivät Turussa tutustumassa tullilaitoksen välityksellä tapahtuvaan tuulaaki- ja liikennemaksujen kantoon.

Satamajäänmurtaja Otso. Tammikuun 19 p:nä hyväksyttiin satamajäänmurtaja Otson vastaanottopöytäkirja, satamalaitoksen johtaja valtuutettiin kirjoittamaan alus alusrekisteriin ja helmikuun 12 p:ksi päätettiin järjestää liike-elämän ja lehdistön edustajien tutustumismatka aluksella. Helmikuun 9 p:nä hyväksyttiin yli-insinööri Rissasen lausunnon perusteella radiolaitteet, jotka kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö oli hyväksynyt käyttöön. Samana päivänä päätettiin esittää kaupunginhallitukselle alukseen hankittavaksi kierrosluvun osoittajat, mihin kaupunginhallitus suostuikin, lisäksi päätettiin hankkia alukseen varapotkuri ja vara-akseli. Maaliskuun 9 p:nä vahvistettiin merenkulkuhallituksen kanssa tehty sopimus Otson asettamisesta avustamaan linjalla Helsinki—Porkkala; huhtikuun 21 p:nä vahvistettiin alukselle keulaviiri.

Satamahinaaja Hercules. Helmikuun 9 p:nä tehtiin esitys radiopuheli-

men hankkimisesta satamahinaaja Herculekseen; kaupunginhallitus hyväksyi esityksen.

Myrskyvaroitusjärjestelmä. Tammikuun 14 p:nä kaupunginhallitus myönsi satamalautakunnan esityksestä 8,600 markkaa uuden myrskyvaroitusjärjestelmän hankkimiseksi pääpaloaseman torniin.

Länsisataman linjaloistot. Kesäkuun 29 p:nä lautakunta teki esityksen 60,000 markan suuruisen määrärahan myöntämisestä Länsisataman linjaloistojen uusimiseksi; kaupunginvaltuusto hyväksyi esityksen elokuun 25 p:nä.

Makasiinirannan laituri. Joulukuun 21 p:nä vahvistettiin satamarakennusosaston ehdotus Makasiinirannan laiturin ja sen jatkeen suunnaksi.

Herttoniemen öljysatama. Kaupunginvaltuuston lokakuun 10 p:nä päätettyä merkitä v:n 1938 talousarvioon 2,800,000 markkaa Herttoniemen väylän syventämiseksi ja 293,000 markkaa viemäri- ja valaistustöihin sekä oikeutettua yleisten töiden lautakunnan käyttämään edellisestä määrärahasta 400,000 markkaa ja jälkimmäisen määrärahan kokonaan jo kertomusvuonna, merkittiin Herttoniemen väylä uudestaan ja ruopattiin sekä harattiin 24 jalan syvyisten alusten kuljettavaksi.

Satamakannanta postitullikamarissa. Syyskuun 3 p:nä päätettiin kannanta postitullikamarissa jättää syyskuun 16 p:stä tullinhoitajan tehtäväksi 1,000 markan kuukausikorvauksesta ja hyväksyttiin tätä koskevat ohjeet ja sopimus; postitullikamarissa toiminut satamakannantaosaston sivuosasto päätettiin siirtää Katajanokan uuteen tullimakasiiniin.

Pakkahuone Katajanokan uudella tullimakasiinilla. Syyskuun 3 p:nä määrättiin Katajanokan uuden tullimakasiinin toinen kerros pakkahuoneeksi ja marraskuun 16 p:nä päätettiin VI tullikamarin kirjelmän johdosta, että makasiinin kolmattakin kerrosta käytettäisiin toistaiseksi pakkahuoneena.

Venepaikkamaksut. Huhtikuun 13 p:nä vahvistettiin Humallahden peräkiinnikkeillä varustettujen venepaikkojen kesävuokra 200 markaksi ja peräkiinnikettä vailla olevien paikkojen vuokra 100 markaksi sekä päätettiin, että veneistä, joilla oli numeroitu paikka, ei kanneta numero-laattamaksua, mutta joilla sitä ei ollut, kannetaan rekisteröimismaksuna 17 markkaa.

Uuden tullimakasiinin kalustaminen. Helmikuun 9 p:nä satamalautakunta teki esityksen Katajanokan uuden tullimakasiinin kalustamisesta; tarkoitusta varten kaupunginvaltuusto myönsi huhtikuun 14 p:nä 380,000 markkaa v:n 1938 talousarvioon merkittäväksi oikeuksin määrärahan käyttöön jo kertomusvuonna.

Satamaliikenneosaston moottorivene. Kaupunginvaltuuston v:n 1938 talousarvioon ottamalla 23,000 markan määrärahalla hankittiin satamaliikenneosaston n.s. mahonkiveneeseen uusi moottorikone.

Muita asioita. Tammikuun 7 p:nä kaupunginhallitus myönsi satamalautakunnan Suomen laivanvarustajain yhdistyksen aloitteesta tekemän esityksen johdosta 5,000 markkaa yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi liikkumiskieltotaulujen asettamiseksi satama-alueelle sekä kehoitti kansakoulujen johtokuntia ja kouluhallitusta varoittamaan koulujen oppilaita satama-alueella liikkumisen vaarallisuudesta. Helmikuun 9 p:nä vahvistettiin Lauttasaaren vesijohdon johtoputken suunta ja mittarikaivon paikka Salmisaarella. Huhtikuun 13 p:nä hyväksyttiin Sörnäisistä Kulosaareen vedettävän Helsingin puhelinyhdistyksen puhelinkaapelin

suunta. Maaliskuun 9 p:nä päätettiin ottaa käytäntöön Rahapajanrannalle tilatut kaksi nosturia ja vahvistettiin niiden lopullinen sijoitus. Touku-kuun 5 p:nä myönnettiin Helsingin makasiini oy:lle lupa asentaa neljäs autovaaka Länsisatamaan. Elokuun 3 p:nä kehoitettiin, Nyländska jaktklubben nimisen pursiseuran anomuksen johdosta, satamarakennusosastoa tutkimaan Valkosaarenkarien edustan ja niiden välisen salmen syventämis- ja ruoppausmahdollisuuksia.

Satamaliikenne. Helsingin satamaan saapui kertomusvuoden aikana 8,355 alusta, joiden nettovetomäärä oli 2,409,483 rekisteritonnia, ja satamasta lähti 8,351 alusta, joiden nettovetomäärä oli 2,408,653 rekisteritonnia. Edellisenä vuonna saapui 8,336 alusta, joiden nettovetomäärä oli 2,220,490 rekisteritonnia, ja lähti 8,334 alusta, joiden vetomäärä oli 2,219,284 rekisteritonnia. Kertomusvuonna saapuneiden alusten luku kasvoi 19:llä ja vetomäärä 188,993 rekisteritonnia eli 8.5 % sekä lähteneiden alusten luku 17:llä ja vetomäärä 189,369 rekisteritonnia eli 8.5 %.

Helsingin satamassa käyneiden alusten luku- ja vetomäärä eri kuukausina oli seuraava:

Kuukausi	Saapuneet alukset						Lähteneet alukset					
	Ulkomainen merenkulku		Rannikkoliikenne		Yhteensä		Ulkomainen merenkulku		Rannikkoliikenne		Yhteensä	
	Luku- mää- rä	Nettoveto- määrä, rek. tonnia	Luku- mää- rä	Nettoveto- määrä, rek. tonnia	Luku- mää- rä	Nettoveto- määrä, rek. tonnia	Luku- mää- rä	Nettoveto- määrä, rek. tonnia	Luku- mää- rä	Nettoveto- määrä, rek. tonnia	Luku- mää- rä	Nettoveto- määrä, rek. tonnia
Tammikuu	139	106,728	80	7,571	219	114,299	147	116,244	83	9,009	230	125,253
Helmikuu	83	69,430	—	—	83	69,430	77	65,655	—	—	77	65,655
Maaliskuu	81	66,139	2	138	83	66,277	74	60,303	2	138	76	60,441
Huhtikuu	153	148,485	110	6,102	263	154,587	151	134,724	103	5,664	254	140,388
Toukokuu	257	203,789	818	40,424	1,075	244,213	251	209,724	797	39,560	1,048	249,284
Kesäkuu	274	226,726	861	42,675	1,135	269,401	276	219,317	887	43,738	1,163	263,055
Heinäkuu	287	318,979	953	46,658	1,240	365,637	303	339,390	940	45,339	1,243	384,729
Elokuu	282	285,329	924	43,577	1,206	328,906	281	286,084	914	44,263	1,195	330,347
Syyskuu	238	172,335	782	36,100	1,020	208,435	238	169,209	717	35,374	955	204,583
Lokakuu	218	176,460	726	32,324	944	208,784	219	183,241	814	33,826	1,033	217,067
Marraskuu	217	161,328	578	27,875	795	189,203	217	157,946	567	27,513	784	185,459
Joulukuu	184	178,835	108	11,476	292	190,311	180	171,214	113	11,178	293	182,392
Yhteensä	2,413	2,114,563	5,942	294,920	8,355	2,409,483	2,414	2,113,051	5,937	295,602	8,351	2,408,653
Näistä H:stä. kotoisin:												
kaikkiaan ...	907	671,282	372	43,646	1,279	714,928	909	676,109	371	43,151	1,280	719,260
%	37.6	31.7	6.3	14.8	15.3	29.7	37.7	32.0	6.2	14.6	15.3	29.9

Ulkomainen merenkulku. Saapuneiden alusten luku kertomusvuonna oli 222 eli 10.1 % ja vetomäärä 190,097 rekisteritonnia eli 9.8 % sekä lähteneiden alusten luku 226 eli 10.3 % ja vetomäärä 188,682 rekisteritonnia eli 9.8 % suurempi kuin edellisenä vuonna.

Rannikkoliikenne oli kertomusvuonna hiukan pienempi kuin edellisenä vuonna. Saapuneiden alusten luku oli 203 eli 3.3 % ja vetomäärä 1,104 rekisteritonnia eli 0.4 % sekä lähteneiden luku 209 eli 3.4 % pienempi kuin edellisenä vuonna, mutta lähteneiden tonnimäärä kuitenkin 687 rekisteritonnia eli 0.2 % suurempi.

Ulkomaan tavaraliikenne. V. 1937 saapui Helsingin sataman kautta ulkomailta meritse tavaraa 1,550,510 painotonna ja lähti ulkomaille 450,915 painotonna; koko ulkomainen tavaraliikenne oli siis 2,001,425

painotonna ja sivuutti nyt ensimmäisen kerran kahden miljoonan painotonnin rajan. Edellisenä vuonna vastaavat luvut olivat 1,207,313, 372,500 ja 1,579,813. Tuonti lisääntyi kertomusvuonna 343,197 painotonna eli 28.4 % ja vienti 78,415 painotonna eli 21.1 %. Koko ulkomainen tavara-liikenne lisääntyi 421,612 painotonna eli 26.7 %.

Tuontitavarat jakautuivat pääryhmiin seuraavasti:

	Painotonna
Kappaletavara	446,153
Vilja	60,091
Hület ja koksit	687,069
Öljyt	136,054
Lannoitusaineet	14,601
Koneet, rauta y.m. raskas tavara	45,202
Sahattu puutavara	219
Muu puutavara	487
Muu tavara	160,634
Yhteensä	1,550,510

Kappaletavaran tuonti lisääntyi 80,103 painotonna eli 21.9 % ja oli 55.8 % koko maan kappaletavaratuonnista, koksen ja kivihiilen tuonti lisääntyi 130,348 painotonna eli 23.4 % ollen 31.1 % koko maan tuonnista. Öljyn tuonti oli 61.6 % koko maan öljyn tuonnista.

Vientitavarat jakautuivat pääryhmiin seuraavasti:

	Painotonna
Paperi	108,944
Puuhioke ja selluloosa	82,973
Pahvi ja kartonki	12,999
Faneeri	23,349
Kappaletavara	83,871
Sahattu puutavara	94,804
Paperipuu	19,785
Propsit	4,462
Muu sahaamaton puutavara	8,280
Malmit	775
Muu tavara	10,673
Yhteensä	450,915

Sahattua puutavaraa vietiin 33,857 standerttia, edellisen vuoden vastaava luku oli 31,552.

Tuonti ja vienti jakautuivat eri kuukausille seuraavasti:

	Tuonti, painotonna	Vienti, painotonna	Yhteensä, painotonna
Tammikuu	66,776	22,713	89,489
Helmikuu	62,508	58,280	120,788
Maaliskuu	62,641	55,667	118,308
Huhtikuu	102,179	67,358	169,537
Toukokuu	182,454	34,429	216,883
Kesäkuu	199,138	31,629	230,767
Heinäkuu	139,959	39,990	179,949

	Tuonti, painotonna	Vienti, painotonna	Yhteensä, painotonna
Elokuu	173,727	25,153	198,880
Syyskuu	137,648	32,638	170,286
Lokakuu	160,744	28,389	189,133
Marraskuu	135,334	28,118	163,452
Joulukuu	127,402	26,551	153,953
Yhteensä	1,550,510	450,915	2,001,425

Suomalaiset alukset toivat Helsinkiin ulkomailta tavaraa 760,115 painotonna eli 49.0 % Helsingin tuonnista ja ulkomaiset alukset 790,395 painotonna eli 51.0 % suomalaiset alukset veivät Helsingistä 246,404 painotonna eli 54.6 % ja ulkomaiset alukset 204,511 painotonna eli 45.4 %. Koko Helsingin ulkomaan tavaraliikenteestä tuli suomalaisten alusten osalle 1,006,519 painotonna eli 50.3 % ja ulkomaisten alusten osalle 994,906 painotonna eli 49.7 %. Edellisenä vuonna tuotiin tavaraa suomalaisilla aluksilla 52.0 % ja ulkomaisilla 48.0 % ja vietiin suomalaisilla aluksilla 53.6 % ja ulkomaisilla 46.4 % tullen siten koko tavaraliikenteestä suomalaisien alusten osalle 52.4 % ja ulkomaisten osalle 47.6 %.

*Ulkomaankaupan raha-arvo*¹⁾. Helsingin tuonnin raha-arvo oli kertomusvuonna 4,815,717,000 markkaa ja viennin 1,237,141,000 markkaa eli siis ulkomaankaupan raha-arvo yhteensä 6,052,858,000 markkaa. Edellisenä vuonna vastaavat luvut olivat 3,181,755,000 ja 909,754,000. Kertomusvuonna tuonnin raha-arvo oli 1,633,962,000 markkaa eli 51.4 % ja viennin 327,387,000 markkaa eli 36.0 % suurempi kuin edellisenä vuonna; koko ulkomaankaupan raha-arvo oli siten kertomusvuonna 1,961,349,000 markkaa eli 47.9 % suurempi kuin edellisenä vuonna.

Rautatieliikenne. Helsingin satamien rautatieliikennettä valaisee seuraava taulukko:

Satama	Saapuneet vaunut		Lähteneet vaunut		Saapunut tavara		Lähtenyt tavara	
	kuormattuina	tyhjinä	kuormattuina	tyhjinä	kalkkia	siitä täysin vaunukuormina	kalkkia	siitä täysin vaunukuormina
	k p l				painotonna			
Länsisatama	31,386	21,436	46,270	6,552	332,934	330,879	512,791	511,142
Eteläsatama	22,641	6,103	27,308	1,436	238,384	219,000	221,000	175,992
Sörnäinen	17,395	3,057	8,620	11,832	131,625	131,608	82,660	76,361
Yhteensä	71,422	30,596	82,198	19,820	702,943	681,487	816,451	763,495

Saapuneita ja lähteneitä vaunuja oli kumpiakin kaikkiaan 102,018, edellisistä oli kuormattuina 70.0 % ja jälkimmäisistä 80.6 %.

Pikatavaraa saapui satama-asemille kaikkiaan 246 tonnia ja lähetettiin yhteensä 489 tonnia.

Rautatielaitoksen veloitukset satamassa nousivat 45.1 miljoonaan markkaan.

Kauttakuliikenne Venäjälle käsitti Länsisatamasta 1,453 vaunukuormaa, yhteensä 19,069 tonnia, ja Katajanokan tavara-asemalta 1,695 tonnia eli kaikkiaan 20,764 tonnia lähtevää tavaraa; edellisenä vuonna

¹⁾ Takaisinviennin raha-arvo, v. 1936 51,506,000 mk ja v. 1937 81,318,267 mk, mukaanluettuna.

vastaava luku oli 7,368. Kertomusvuonna saapunut tavaramäärä oli ainoastaan 180 tonnia, edellisenä vuonna 358 tonnia. Vilkkaimmillaan liikenne oli maalís-, loka- ja joulukuulla, jolloin lähti tavaraa kaikkiaan 16,304 tonnia.

Kalantuonti. Elävää kalaa tuotiin sumpuissa Helsingin satamaan kaikkiaan 654,366 kg, edellisenä vuonna 665,480 kg.

Matkailija-alukset. V. 1937 kävi Helsingin satamassa 22 matkailija-alusta eli yksi enemmän kuin edellisenä vuonna. Seuraavassa luetellaan mainittuna vuonna satamassa käyneet alukset:

Käyntipäivä	Aluksen nimi	Nettovetomäärä, rek. tonnia	Kansallisuus	Matkustajien luku
11/6	Gripsholm	9,772	ruotsalainen	844
25/6	Vandyck	7,960	englantilainen	306
1/7	Orontes	12,000	»	514
7/7	General v. Steuben	8,584	saksalainen	344
16/7	Orontes	12,000	englantilainen	532
22/7	Empress of Australia	12,177	»	343
24/7	Lancastria	9,686	»	669
24/7	Franconia	12,162	»	435
27/7	Kungsholm	10,379	ruotsalainen	483
28/7	Rotterdam	15,056	hollantilainen	519
29/7	Orontes	12,000	englantilainen	450
30/7	Reliance	9,298	saksalainen	458
30/7	Dilwara	6,688	englantilainen	1,119
5/8	Orion	14,097	»	503
7/8	Pilsudski	8,168	puolalainen	542
10/8	Gripsholm	9,772	ruotsalainen	457
15/8	Colombie	7,722	ranskalainen	334
15/8	Milwaukee	9,402	saksalainen	568
15/8	Dilwara	6,688	englantilainen	1,113
16/8	Orontes	12,000	»	520
24/8	Arandora Star	8,578	»	382
30/8	Stella Polaris	2,775	norjalainen	131

Näillä aluksilla oli yhteensä 11,566 matkustajaa ja ne viipyivät kaupungissa muutaman tunnin tai tekivät kiertomatkoja Helsingin ympäristöön. Edellisenä vuonna oli matkustajia 8,608 eli 2,958 henkilöä vähemmän.

Nosturit. Kertomusvuoden aikana valmistui Rahapajanrannalla kaksi 2½—5 tonnin ja kaksi 2 tonnin nosturia. Nosturien käyttötunteja oli kaikkiaan 12,932 ollen lukumäärä 81. % suurempi kuin edellisenä vuonna. Eri kuukausien kesken käyttötunnit jakautuivat seuraavasti:

	Makasiinilaiturin 25 tonnin nosturin käyttötunteja	Rahapajanlaiturin 2½—5 tonnin nos- turien käyttötunteja	Rahapajanlaiturin 2½ tonnin nosturin käyttötunteja	Käyttötunteja yhteensä
Tammikuu	24	150	311	485
Helmikuu	19	355	601	975
Maaliskuu	25	487	550	1,062
Huhtikuu	37	569	557	1,163
Toukokuu	41	477	637	1,155
Kesäkuu	43	342	607	992
Heinäkuu	42	400	581	1,023
Elokuu	49	396	692	1,137

	Makasiinilaiturin 25 tonnin nosturin käyttötunteja	Rahapajanlaiturin 2½—5 tonnin nos- turien käyttötunteja	Rahapajanlaiturin 2½ tonnin nosturin käyttötunteja	Käyttötunteja yhteensä
Syyskuu	57	440	736	1,233
Lokakuu.....	54	500	762	1,316
Marraskuu	43	394	631	1,068
Joulukuu	51	501	771	1,323
Yhteensä	485	5,011	7,436	12,932

Satamavesipostit. Satamavesiposteista otettiin mittarien mukaan vettä 58,888 m³, josta 33,194 m³ myytiin satamassa käyneille aluksille, 4,351 m³ annettiin maksutta valtion jäänmurtajille ja 1,571 m³ jäänmurtaja Ot-solle ja satamahinaaja Herculekselle. Hukkaan joutui siten 19,772 m³, josta osa pakkasten aikana juoksutettiin johdoista johtojen jäätymisen estämiseksi.

Jäänmurtajat. Jäänmurtaja Otso oli kertomusvuoden aikana kulussa 649 tuntia, kulki tänä aikana 2,264 meripeninkulmaa ja hinaten avusti 172 alusta, josta kertyi hinausmaksuina 133,300 markkaa. Satamahinaaja Hercules oli kulussa 1,531 tuntia, hinaten avusti 178 kauppa-alusta sekä suoritti satamarakennusosaston hinauksia, joista kaikista veloitettiin yhteensä 245,547: 50 markkaa.

Kompassien tarkistus. Kompassien tarkistusta varten oli 54 alusta kiinnitettynä tarkistuspoijuun ja 87 alusta tarkistuspaalustoon.

Satamakannanta. Satamakannantaosasto veloitti satamatuloja kertomusvuoden aikana yhteensä 43,055,852: 30 markkaa vastaavan määrän edellisenä vuonna ollessa 34,277,091: 65 markkaa. Lisäys oli siis 8,778,760: 65 markkaa eli 25.6 %. Tämän vuoden veloitus ylitti siten v:n 1928 veloituksen, 34,850,566: 25 markkaa, 8,205,286: 05 markalla eli 23.5 %:lla, ollen siten suurin tähän asti veloitettu satamakannanta.

Veloitettujen maksujen kokonaismäärä ylitti tuloarviossa arvioidun määrän, kuten selviää seuraavasta yhdistelmästä:

	Arvioidut tulot, mk	Todelliset tulot, mk	Ylijäämä (+) tai vajausta (—), mk
Tuulaaki kaupunkiin osoitetuista tavaroiista	14,000,000: —	16,881,831: 15	+ 2,881,831: 15
Tuulaaki muihin kaupunkeihin osoitetuista tavaroiista	500,000: —	594,046: 95	+ 94,046: 95
Liikennemaksut	12,700,000: —	17,409,305: 45	+ 4,709,305: 45
Makasiininvuokrat	180,000: —	222,025: 70	+ 42,025: 70
Satamamaksut	4,000,000: —	4,955,172: 30	+ 955,172: 30
Nosturimaksut	350,000: —	580,580: —	+ 230,580: —
Maksut aluksille annetusta vedestä	330,000: —	398,108: —	+ 68,108: —
Paikanvuokrat	1,100,000: —	1,195,351: 50	+ 95,351: 50
Venelaiturimaksut	185,000: —	194,851: —	+ 9,851: —
Jää- ja hinausmaksut	200,000: —	378,847: 50	+ 178,847: 50
Helsingin makasiini oy:n suoritettava korvaus satamakannantaosaston viranpitäjien palkkauksesta	212,855: —	189,120: —	— 23,735: —
Lentokoneiden satamamaksut	10,000: —	31,633: 60	+ 21,633: 60
Erinäiset huoneistovuokrat	26,400: —	22,005: —	— 4,395: —
Automaattipuhelimet	1,000: —	2,974: 15	+ 1,974: 15
Yhteensä	33,795,255: —	43,055,852: 30	+ 9,260,597: 30

Kertomusvuoden tuloarvioon verraten veloitus osoitti 9,260,597: 30 markan eli 27.4 %:n lisäystä. Kun veloitetusta määrästä vähennetään

palautukset, 656,488: 80 markkaa, jää veloitus 8,604,108: 50 markkaa eli 25.5 % tuloarvion määrää suuremmaksi.

Tuulaakimaksut kaupunkiin osoitetuista tavaroista nousivat 16,879,794: 25 markkaan ja vientitavaroista 2,036: 90 markkaan. Ulkomailta maahan tuotujen, yleisestä varastosta otettujen tavarain tuulaakimaksut nousivat 2,900,758: 35 markkaan, mikä määrä sisältyy jo edellä mainittuun tuontitavaroista saatuun tuulaakimaksujen kokonaismäärään. Kaupunkiin osoitetusta tavarasta suoritettua tuulaakia peruutettiin 32,689: 80 markkaa, joten nettoveloitukseksi jäi 16,849,141: 35 markkaa, ollen summa 2,928,269: 80 markkaa eli 21.0 % edellisen vuoden vastaavaa määrää suurempi.

Tuulaakimaksut muihin kaupunkeihin osoitetusta tavarasta nousivat 594,046: 95 markkaan ollen summa 134,239: 75 markkaa eli 29.2 % suurempi kuin edellisenä vuonna. Kyseiset tuulaakimaksut jakautuivat v. 1937 ja 1936 seuraavien kaupunkien kesken.

	1937 Mk	1936 Mk
Tampere	395,094: 20	292,570: 95
Lahti	130,124: —	111,991: 90
Hämeenlinna	41,780: 50	34,370: 30
Jyväskylä	27,048: 25	20,874: 05
Yhteensä	594,046: 95	459,807: 20

Liikennemaksujen kokonaismäärä oli 17,409,305: 45 markkaa, josta ulkomailta tulleista tavaroista 15,421,694: 10 markkaa, maasta viedyistä tavaroista 1,741,340: 10 markkaa ja oman maan paikkakunnilta saapuneista tavaroista 246,271: 25 markkaa. Ulkomailta maahan tuotujen, yleisestä varastosta otettujen tavarain liikennemaksut nousivat 2,065,861: 15 markkaan sisältyen määrä jo edellä oleviin ulkomailta tuotujen tavarain liikennemaksuihin. Peruutukset, 3,951: 10 markkaa, huomioonottaen, jää nettoveloitukseksi 17,405,354: 35 markkaa, ollen summa 4,530,473: 40 markkaa eli 35.2 % edellisen vuoden vastaavaa määrää suurempi.

Satamamaksut nousivat 4,955,172: 30 markkaan, josta peruutukset ja alennukset, 619,847: 90 markkaa, vähennettyinä, jää nettoveloitukseksi 4,335,324: 40 markkaa, ollen se 518,101: 70 markkaa eli 13.6 % suurempi edellisen vuoden vastaavaa määrää. Satamamaksujen veloitus jakautui erilaista liikennettä harjoittavien alusten kesken seuraavasti:

	Mk
1) aluksista, jotka saapuivat suoraan ulkomailta tai lähtivät ulkomaille	4,220,125: 90
2) aluksista, jotka ulkomaan liikenteessä poikkesivat toiseen Suomen satamaan purkamaan tai lastaamaan	232,720: 60
3) aluksista, jotka tullikamaripassilla kulkivat kotimaisessa liikenteessä	4,089: —
4) aluksista, jotka ilman tullikamaripassia kulkivat kotimaisessa liikenteessä	184,192: 40
5) aluksista, jotka tullikamaripiirissä harjoittivat matkustajaliikennettä	12,014: 60
6) aluksista, jotka tullikamaripiirissä harjoittivat hinauksia ja pelastuksia	298: 80
7) jäämaksuja	301,731: —
Yhteensä	4,955,172: 30

Ulkomaista liikennettä harjoittavien alusten, ryhmien 1, 2 ja 7, satamamaksut jakautuivat edellisen jakoperusteen ja alusten kotipaikan mukaan seuraavasti:

Ryhmä	Helsingiläiset alukset, mk	Muut suomalaiset alukset, mk	Ulkomaiset alukset, mk	Yhteensä, mk
1)	1,362,337: 30	279,763: —	2,578,025: 60	4,220,125: 90
2)	159,409: 60	32,618: 60	40,692: 40	232,720: 60
7)	121,915: 50	29,667: 50	150,148: —	301,731: —
Yhteensä	1,643,662: 40	342,049: 10	2,768,866: —	4,754,577: 50

Satamamaksuista tuli helsingiläisten alusten osalle 34.6 %, muille suomalaisille aluksille 7.2 % ja ulkomaisille aluksille 58.2 %. Peruutukset ja alennukset huomioonottaen nousi helsingiläisten alusten osuus (alennukset ja palautukset 314,090: 75 markkaa) 1,329,571: 65 markkaan, muiden suomalaisten alusten (alennukset ja palautukset 20,279: 75 markkaa) 321,769: 35 markkaan ja ulkomaisten alusten (alennukset ja palautukset 285,477: 40 markkaa) 2,483,388: 60 markkaan eli yhteensä satamamaksut 4,134,729: 60 markkaan, ollen helsingiläisten alusten osuus silloin 32.1 %, muiden suomalaisten alusten 7.8 % ja ulkomaisten alusten 60.1 %.

Matkailija-alusten suorittamat satamamaksut nousivat 479,440: 80 markkaan, josta alennukset, 344,899: 20 markkaa, vähennettyinä, jää nettoveloitukseksi 134,541: 60 markkaa.

Kotimaan liikenteessä kulkevien alusten satamamaksut nousivat 200,594: 80 markkaan, josta alennukset ja peruutukset, 14,994: 30 markkaa, vähennettyinä, jäi suoritettavaksi 185,600: 50 markkaa.

Makasiininvuokria saatiin 23.3 % enemmän kuin mitä kertomusvuoden tuloarviossa oli arvioitu, mutta olivat ainoastaan 32,258 markkaa eli 17.0 % suuremmat kuin edellisenä vuonna. On huomattava, että Katajanokan uuden tullimakasiinin kellarissa ja yhdessä makasiinin kolmesta kerroksesta säilytetyistä tavaroista kannettiin makasiininvuokria lokakuun 1 päivästä. Eri tavaravajain kesken vuokrat jakautuivat seuraavasti:

	Mk		Mk		Mk
N:o 1	8,495: 20	N:o 7	29,760: 80	N:o 11	67,540: 20
» 2	7,101: 90	» 8	18,153: 20	» 12 ¹⁾ ...	8,254: —
» 3	8,074: 40	» 9	26,946: 80	Yhteensä	222,025: 70
» 4	10,410: 80	» 10	37,288: 40		

Tavaravajoista n:ot 5 ja 6 ovat nykyään tullipakkahuoneina, samoin uuden tullimakasiinin 2 ja 3 kerros. Tavaravajassa n:o 11 säilytettiin etupäässä vuotia nousten tuontivuotien vuokra 26,143 markkaan ja vientivuotien vuokra 14,515: 20 markkaan.

Paikanvuokrat ylittivät 8.7 %:lla tuloarviossa arvioidun määrän ollen 144,957: 45 markkaa eli 13.8 % edellisen vuoden vastaavaa määrää suuremmat. Laitureille varastoidusta tavarasta kertyi vuokria 67,795: 75 markkaa ja vuokratuista varastoalueista 1,127,555: 75 markkaa ollen viimeksi mainitusta summasta 748,180: 55 markkaa eli 66.4 % Helsingin makasiini oy:n suorittamaa vuokraa.

Aluksille annetusta vedestä kertyi tuloja 20.6 % yli arvioidun määrän

¹⁾ Uusi tullimakasiini.

nousten summa 398,108 markkaan eli 13.5 % suuremmaksi kuin edellisenä vuonna.

Venelaiturimaksut ylittivät 5.3 %:lla tuloarviossa arvioidun määrän ja olivat 7,906 markkaa eli 4.2 % edellisen vuoden vastaavaa määrää suuremmat.

Lentokoneiden satamamaksujen veloitus ylitti 216.3 %:lla tuloarviossa arvioidun määrän ollen 97,584: 50 markkaa eli 75.5 % edellisen vuoden vastaavaa määrää pienempi.

Nettoveloitus nousi kertomusvuonna 42,399,363: 50 markkaan ja oli 8,792,225: 80 markkaa eli 26.2 % edellisen vuoden vastaavaa määrää suurempi. Palautukset ja peruutukset tekivät 656,488: 80 markkaa, edellisenä vuonna 669,953: 95 markkaa.

Veloitusilmoituskirjoja oli 279,824 eli 39,321 (16.3 %) enemmän kuin edellisenä vuonna. Keskimääräinen veloitettu määrä kutakin ilmoituskirjaa kohden eri osastoissa selviää seuraavasta:

	Veloitettu bruttomäärä, mk	Ilmoituskirjain koko lukumäärä	Keskimääräinen veloitettu määrä, mk
Pääosasto	12,077,553: 60	103,568	116: 61
Alaosasto ¹⁾	555,374: 70	30,873	17: 99
I sivuosasto ²⁾	964,667: 05	6,939	139: 02
II »	4,188,623: 85	45,610	91: 84
III »	7,980,815: 15	19,330	412: 87
IV »	9,874,607: 05	35,106	281: 28
V »	7,414,210: 90	38,398	193: 09
Yhteensä	43,055,852: 30	279,824	153: 87

Maksuista vapautettujen veloitusilmoituskirjojen lukumäärä oli 39,633, niistä 554 kauttakulikutavaroita varten.

Eri kuukausien kesken v. 1937 ja 1936 veloitus³⁾ jakautui seuraavasti:

	1937 Mk	1936 Mk
Tammikuu	2,893,667: 85	2,745,131: 10
Helmikuu	2,675,631: 35	2,124,711: 15
Maaliskuu	2,958,500: 45	1,844,825: 10
Huhtikuu	4,273,401: 45	3,029,640: 85
Toukokuu	4,171,948: 75	3,000,693: 25
Kesäkuu	3,812,201: 50	3,052,936: 70
Heinäkuu	3,933,325: 10	3,454,861: 40
Elokuu	3,687,700: 25	3,004,059: 75
Syyskuu	3,759,014: 25	2,956,712: 60
Lokakuu	3,912,539: 55	3,146,019: 30
Marraskuu	3,383,830: 10	2,825,326: 25
Joulukuu	3,404,971: 70	2,882,279: 20
Yhteensä	42,866,732: 30	34,067,196: 65

¹⁾ Posti. — ²⁾ Avattu lokakuun 1 p:nä 1937. — ³⁾ Helsingin makasiini oy:n suoritettavaa korvausta 189,120 mk v. 1937 ja 209,895 mk v. 1936, satamakannanta-osaston viranhaltijain palkkauksesta, huomioon ottamatta.

Saatavia edellisiltä vuosilta oli 101,050: 20 markkaa; kun summaan lisätään vuoden nettoveloitus, oli veloitettava määrä 42,500,413: 70 markkaa.

Kannanta. Kertomusvuoden veloituksia kertyi 42,899,716: 95 markkaa ja edellisen vuosien veloituksia 122,604: 25 markkaa eli yhteensä 43,022,321: 20 markkaa, ollen summa 99.6 % koko veloitettavasta määrästä. Rahatoimiston välityksellä kannettiin 190,376: 30 markkaa. Poistoja kertymättömistä saatavista tehtiin 290: 35 markan arvosta vastaten 0.2 % koko edellisen vuoden saatavamäärästä. Palautukset, kertomusvuoden veloituksista 656,488: 80 markkaa ja edellisen vuoden veloituksista 21,844: 40 markkaa eli yhteensä 678,333: 20 markkaa huomioiden, jäi nettokannoksi 42,343,988 markkaa ja saatavia seuraavaan vuoteen 156,135: 35 markkaa, kaikki v:lta 1937. Yhdessä vararikossa valvottiin saatavia 65: 90 markkaa.

Helsingin makasiini oy:n kautta veloitettiin tuulaakia 9,095,627: 30 markkaa ja liikennemaksuja 8,193,190: 65 markkaa eli yhteensä 17,288,817: 95 markkaa, mikä määrä vuoden kuluessa tilitettiin satamäkannantaosastolle.

Tullipakkahuoneen ulkopuolella tapahtuva tavarain punnitseminen. Tullipakkahuoneen ulkopuolella suoritettiin tavarain punnitsemisia 44 eri liikkeelle, joiden laskuun punnittiin 8,128 tonnia ja 32,013,983 litraa erilaista tavaraa, vastaavan määrän edellisenä vuonna ollessa 7,359.3 tonnia. Näihin punnituksiin käytettiin kaikkiaan 6,949 tuntia, ja vaakamestarit kantoivat niistä korvauksina 207,849: 50 markkaa, mistä määrästä tuli heidän omiksi palkkioikseen 103,444: 25 markkaa, heidän 27 apulaisensa palkkioksi 80,921 markkaa sekä muihin kustannuksiin 23,484: 25 markkaa.

Helsingin makasiini oy. varastoi tavaraa kertomusvuoden aikana 27,173 tonnia vastaavan määrän edellisenä vuonna ollessa 25,496 tonnia sekä antoi varastosta tavaraa 26,041 tonnia vastaavan määrän edellisenä vuonna ollessa 29,498 tonnia. Yhtiön laiturihuolto v. 1937 ja 1936 osoitti seuraavaa:

	1937	1936
Aluksien lukumäärä.....	1,392	1,238
Tavaralähetysten lukumäärä	128,338	102,582
Siitä laiturihuollon kautta	120,640	97,177
Kokonaislasti tonneja	591,097	433,998
Siitä laiturihuollon kautta	273,378	199,498

Länsisataman satamatyöntekijäin ravintola, jota ryhdyttiin rakentamaan vuoden alkupuolella, valmistui syyskuussa ja luovutettiin käyttöön lokakuun 1 p:nä. Rakennus maksoi 1,280,515: 75 markkaa. Kaupungin ja yhtiön välisen sopimuksen mukaisesti suoritettiin yhtiölle 29,700 markkaa korvauksena v:n 1937 viimeiseltä neljännekseltä. Yhtiö lisäsi kertomusvuonna välineistöään yhdellä autovaa'alla ja avasi lokakuun 1 p:nä neljännen laiturihuollon toimiston Katajanokan uudessa tullimakasiinissa.